

СТЕНОГРАМА
засідання Комітету з питань фінансової політики
і банківської діяльності 03 липня 2018 року
Веде засідання перший заступник голови Комітету М.В.ДОВБЕНКО

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні члени комітету, шановні запрошені, прошу, закриваємо двері, будемо починати роботу нашу.

Колеги, в нас кворум є: 7 народних депутатів. Також на засідання запрошені у нас представники різних державних інституцій. До нас зараз підійде виконуюча обов'язки міністра фінансів, вона на паралельному засіданні. Директор департаменту пан Юрій Гелетій є. Національний банк представляє перший заступник Голови Національного банку Катерина Вікторівна Рожкова і начальник управління Юридичного департаменту Козлова Ольга Іванівна. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: є Ігор Володимирович Пашко, керівник, і Ястреб Денис Анатолійович. Національна комісія з цінних паперів, фондового ринку: є член Національної комісії Лібанов Максим. Вітаємо. Міністерство інфраструктури: у нас присутні генеральний директор "Укрпошти" Ігор Юхимович Смілянський, також Кузнецов Руслан Васильович, виконуючий обов'язки генерального директора Департаменту державної політики Мінінфраструктури. У нас також присутній експерт Світового банку Євген Гребенюк. У нас виконавчий директор Незалежної асоціації банків України є Олена Коробкова. Директор Національної асоціації страховиків України Наталія Гудима. У нас також присутні і Галина Третьякова, генеральний директор Федерації ubezpieчення української. Навальківська Романа Юріївна, віце-президент Ліги страхових організацій України. Волковська Вікторія Олегівна, генеральний директор Об'єднання фінансових установ.

Представництво широке. У нас три питання сьогодні на засіданні. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансових послуг у галузі поштового зв'язку. Тут найбільше представництво присутніх людей. Тому пропоную, може, ми першим питання розглянемо.

Також друге питання: проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування фінансового сектору в Україні (8331), уже дуже детально нам знайомий.

І також проект Закону про внесення... А, вибачаюсь, альтернативний до цього: 8331-1. І третє питання: проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо державного регулювання ринків фінансових послуг. Це 8415.

Тому, колеги, є пропозиція наступна. У вас розданий порядок дня, і є регламент. Якщо у членів комітету немає заперечень, я пропоную проголосувати.

Хто - за, прошу голосувати. Дякую. Одноголосно.

Колеги, у нас присутній на першому засіданні наш колега народний депутат Віталій Семенович Курило як автор законопроекту 6601: про фінансові послуги в галузі поштового зв'язку. Тому, Віталію Семеновичу, ми вам до 5 хвилин пропонуємо виступ. А потім по регламенту, як записано.

КУРИЛО В.С. Дякую.

Шановний пане голову, шановні народні депутати, присутні! Я один з авторів законопроекту. Законопроект вноситься декількома народними депутатами. І його суть достатньо проста. Ми хочемо внести зміни до діючого закону, для того щоб "Укрпошти" надати можливість відкривати поточні рахунки.

Справа в тому, що, наприклад, я як народний депутат, інші депутати, хто мажоритарники і працюють в сільській місцевості, зіштовхнулися з тим, що останніми роками зменшуються можливості, особливо сільського населення, щодо фінансових послуг. Наприклад, у мене округ – 6 сільських районів, відділення банків є тільки в районних центрах. Найбільше в окрузі місто Старобільськ, де проживає 20 тисяч населення, відділення двох банків: "Ощадбанк" і "ПриватБанк". Всі інші банки, які були

відділення, на сьогоднішній день перестали існувати, а в деяких районах залишилися тільки відділення "Ощадбанку". До найближчого відділення банку, як правило, може бути 50-60 кілометрів, щоб добратися сільським жителям. А відділення "Укрпошти" осталися у всіх більш-менш великих населених пунктах. І тому люди просто сьогодні... єдина структура державна, де вони можуть прийти і одержати якісь послуги державні, - це залишається тільки "Укрпошта".

Тому і наша пропозиція, яка узгоджена з "Укрпоштою" була, ми спільно розробляли цей проект закону, спільно обговорювали його, це те, щоб надати іменню "Укрпошти" можливості відкриття і ведення поточних рахунків.

Що це дасть? Це, по-перше, допоможе удосконалити порядок виплати пенсій та грошових допомог через відділення поштового зв'язку та з використанням банківських поштових рахунків, забезпечити доступ населення на всій території держави до фінансових та банківських послуг, підтримати бізнес у віддалених населених пунктах шляхом збільшення рівня банківської доступності, створити умови для підвищення рівня безготівкових розрахунків у державі. Тому що сьогодні поштар, який розносить пенсію, ходить з сумкою, з цими грошима. Ми вважаємо, що це вже вчорашній все день.

Цей законопроект дає можливість також "Укрпошти" відкривати поточні ощадні та карткові рахунки, а значить, забезпечити селян сучасними та необхідними для їхнього життя фінансовими послугами; скоротити витрати на готівку; значно зменшити ризики нападів на листонош та пенсіонерів; істотно збільшити об'єм безготівкових розрахунків, тобто реалізувати програму "кеш економик" для села.

Зазначу, що у світі це досвід масовий. Якщо дивитися на світовий досвід, то 87 поштових операторів державних надають право з ведення поштових рахунків. У Європі, фактично у всіх країнах європейських пошти, державні пошти мають право на ведення поштових рахунків. І в світі обслуговуються через пошту близько 2 мільярдів, існує близько 2 мільярдів поштових рахунків. Тому я б попросив, щоб комітет уважно... прийняв цей законопроект, розглянув його, прийняли в першому читанні і взяли, якщо є якісь питання, незгодженості, взяли собі на доопрацювання до другого читання. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі вам, Віталію Семеновичу.

Колеги, мені доручено зробити співдоповідь по цьому законопроекту. Хочу акцентувати кілька думок з приводу документа, який ми розглядаємо.

Без сумніву, що у нас є ризики мати ще один квазідержавний банк у нашій банківській системі, тому що "Укрпошта" є чисто державною компанією, і давати ще один перелік банківських послуг, може, нам мати і ще один аргумент в тому, чи варто це робити.

Водночас хочу сказати, що на сьогодні "Укрпошта" вже має можливості і надає певні фінансові послуги. До речі, хочу сказати, що ми нещодавно Законом "Про валюту" теж дали право "Укрпошти" звертатись за ліцензією про готівковий обіг валюти.

Хочу сказати, що, без сумніву, є аргумент на те, щоб прийняти такий законопроект і підтримати його. І та проблема, про яку говорив Віталій Семенович, віддаленості багатьох населених пунктів, і, крім пошти, там, по-моєму, важко знайти будь-яку державну інституцію, не говорячи про те, що навіть у великих населених пунктах, в селах я маю на увазі, не завжди є банківські установи, є тільки хіба що поштові відділення.

Хочу сказати, що, на жаль, ми маємо враховувати також стратегію "Ощадного банку", яка полягає в тому, щоб скорочувати свою філіальну сітку у зв'язку із збитковістю, у зв'язку з тим, що приходиться нести великі витрати на їх утримання.

Хочу сказати, що, шукаючи компроміс із цими "за" і "проти", про які я сказав, я думаю, що ще в дискусії ми будемо їх теж визначати, ми могли би знайти порозуміння у тому, щоб визначити певні обмеження, якщо навіть і надати "Укрпошти" таке право, мати деякі фінансові послуги банківського характеру, то з певними обмеженнями. Я думаю, що, наприклад, це могло б бути право розміщувати кошти "Укрпошти" лише в банках, і ті, які

відповідають критеріям, встановленим Національним банком України або ОВДП – державні наші цінні папери.

Ми могли б говорити, можливо, про обмеження в обсязі отримання коштів від фізичних осіб. Я маю на увазі, там, не більше 200 тисяч гривень, і більше не мають права приймати. Ми могли б говорити також про те, щоб заборонити залучати кошти від юридичних осіб, крім мається на увазі ФОПів і фермерських господарств, або обслуговувати тільки ще органи місцевого самоврядування, які у віддалених зараз місцях.

Ми говоримо, що треба подумати, чи давати можливість гарантувати Фондом гарантування коштів "Укрпошти". Ця, я думаю, дискусійне питання, ми можемо говорити. Я думаю, що ми маємо право говорити про те, щоб Нацбанк мав право встановлювати вимоги до діяльності "Укрпошти" у системі залучення коштів. І тут уже могла би бути відповідна фахова думка Національного банку в тому плані, як нам в остаточному варіанті прийняти такий законопроект.

Хочу на завершення сказати: Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради вважає, що за результатами розгляду в першому читанні законопроект доцільно повернути на доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій.

Кабінет Міністрів України подав висновок, де зазначено, що законопроект не підтримується.

Профільне Міністерство інфраструктури України повідомило про підтримку даного проекту закону, оскільки, на думку міністерства, сприятиме активному розвитку ПАТ "Укрпошта" такий законопроект.

Антимонопольний комітет України теж прислав свій висновок. Повідомив, що з точки зору комітету, зважаючи на недостатній рівень банківського покриття, доцільно використати потенціал національного оператора поштового зв'язку для забезпечення потреб споживачів у банківських фінансових послугах у повній мірі.

Національний банк України вважає законопроект неприйнятним.

Хочу сказати, враховуючи всі ці "за" і "проти", на мою думку, що я би пропонував підтримати такий проект за основу, розуміючи необхідність полегшення доступу до фінансових послуг у віддалених сільських місцевостях, а в другому читанні балансувати цими нашими, можливо, певними обмеженнями, з тим щоб врахувати і зауваження, і пропозиції, таким чином, знайти варіант розвитку нашого національного оператора. Дякую. Хто бажає висловитись?

ДЕМЧАК Р.Є. Я в першу чергу хочу звернутися до шановного Віталія Семеновича, автора законопроекту. Розуміючи наболіле, що ви представляєте саме Луганську область, і якраз там критично якраз із доступністю до послуг фінансових, але, на жаль, цей законопроект не вирішує це питання. Я хочу, ну, от просто вам пояснити, чому.

Якщо ви кажете, що є напади на касирів, ми можемо це тільки убезпечити, якщо ми перейдемо на cash less, те, що ви також говорили, тобто на картки. Але на сьогодні, я хочу вам повідомити, що уже Master Card акредитував "Укрпошту", дав їй можливість ставити платіжні термінали у своїх відділеннях, і таким чином, якщо буде апарат і буде карточка будь-якого банку – це "Ощадбанку, чи іншого, - то ми отримаємо той же самий результат, той же самий результат. Якщо в першому варіанті все одно це будуть картки, то і зараз це картки, уже сьогодні "Ощадбанку" чи "ПриваБанку" карточка може бути, ну, в найближчий час, зараз мають поставити термінали, і для цього не потрібно "Укрпошти" ставати банком. Ваш закон пропонує "Укрпошти" стати банком.

Крім того, на сьогодні прийнятий Закон "Про валюту" дає можливість "Укрпошти" міняти, тобто отримати ліцензію на валютообмінні операції, так, як і фінансові компанії, і ставити, як обмінні пункти, вікна і міняти валюту. Тобто уже сьогодні ці дві функції – вони вже є можливими. Закон, він, ну, трішки, видно, не встигає за часом на даний момент і він, ну, не має сенсу.

Що стосовно того, чи може "Укрпошта" стати банком. Тут тепер перейду трішки на

більш професійне поле. Я хочу сказати, що сьогодні Національний банк, він налагодив таку комунікацію по нагляді за банками, що "Укрпошта", вона просто не може вписатися в цю систему, вона не може відкрити коррахунок у Національному банку, її відділення і система технологічна не відповідає захисту каналів комунікації, персонал не відповідає можливостям для того, щоб він... Дай Бог, щоб вони навчили працювати персонал на тих post-терміналах, які зараз вони закупляють. Вони, до речі, ставлять термінали "ПУМБа", Першого універсального міжнародного банку, виграв він тендер у них. І, крім того, вони ще, знаю, зараз закупляють термінали самообслуговування і ставлять свої точки. Тобто таким чином це набір: обмінний пункт, термінал і можливість еквайрингу, обслуговувати карточки без відкриття, а це якраз і є межа, де банк, а де – не банк, без відкриття рахунків фізичним особам, і юридичним особам... Тут я взагалі, чесно кажучи, прочитав, що в законі ще й не просто є можливість відкривати у "Укрпошті" рахунки для юридичних осіб, а тут ще написано "або", тобто можна банку не відкривати, а відкрити, щоб фірми відкривали рахунки у "Укрпошті". Ну, я думаю, що це, ну, занадто, тим більше, навіть якщо для юридичних осіб, якщо це навіть приватний підприємець, він десь у віддаленому регіоні, то на сьогодні, маючи, ну, хоча би телефонний зв'язок, можна управляти своїм рахунком будь-де. Це не стоїть таке гостре питання, щоб ми дали можливість "Укрпошті" відкривати юридичним особам рахунки.

І ми не можемо зараз створити ще одну проблему із внесенням на рахунки "Укрпошти", рахунки, внески, депозити фізичних осіб, а це і є межа: залучення ресурсів, відкриття рахунків – це вже банк. Ми не можемо цього дозволити, тому що це загрозово і це може створити ще одну проблему і ще один майдан, який ми, слава Богу, зараз уже, ну, відрегулювали, начебто немає таких гострих проблем, як це було там два-три роки назад.

Тому я думаю, що законопроект потрібно відхилити і не підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Різаненко Павло Олександрович, член комітету.

РІЗАНЕНКО П.О. Колеги, висловлю трішки протилежну думку. Спостерігаючи, я мажоритарщик, і, спостерігаючи за тим, що відбувається в окрузі, це те, що "Ощадбанк" скорочує свою мережу на селі, вони закривають свої відділення. Да, за радянських часів у нас була певна інфраструктура на селі, були окремо відділки поштового зв'язку у кожному населеному пункті і були відділки Державного ощадного банку. Тепер з тим, що "Ощадбанк" цілком згідно зі стратегією, яку він обрав, звідтіля йде, і, до речі, це викликає певну соціальну напругу, при тому всьому, що є телефони, мобільний зв'язок, картки і так далі, але ж все одно, значна частина... Хто сьогодні на селі? Село у нас сьогодні вимирає, тобто всі, хто міг виїхати, вони виїжджають. Там залишаються люди, які не можуть виїхати, більше люди похилого віку. Їм складно користуватися інтернет-банкінгом, картковими рахунками і так далі, і таке інше. Вони звикли, що є відділок, куди вони можуть прийти і зробити переказ, покласти гроші і так далі, і таке інше.

Тому я висловлю протилежну думку, що на фоні того, що "Ощадбанк" скорочує свою мережу цілеспрямовано, і враховуючи, що у людей повинна бути доступність до базової послуги – це хоча б переказів, щоб мати якийсь поточний рахунок і зробити якісь базові платежі, мова не йде про депозити, я тут теж схилиюся до того, що це повинна бути все-таки ліцензія обмежена: здійснення розрахунків, отримання пенсії, здійснення якихось перерахунків, комунальних обов'язкових, - але не про депозитну діяльність з залучення коштів.

Тому я все-таки підтримую законопроект в першому читанні саме в такій... щоб до другого читання залишити цю діяльність в концепції можливості здійснення розрахунків. І це важливо для віддалених населених пунктів або просто для сіл, де іншої інфраструктури платіжної не буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Романюк Віктор Миколайович. Після нього - Поляков.

РОМАНЮК В.М. Доброго дня, шановні колеги.

Дивіться, я от пригадую, як розвивалися оці всі тенденції, пов'язані з національними коштами, в післявоєнній Європі. Практично той шлях, що ми зараз починаємо, пройшли всі головні континентальні країни Європи, починаючи від Німеччини, закінчуючи Францією і Італією. На базі пошти були спочатку створені, пошти виконували оператори, як, грубо кажучи, там поштові засоби, поштового перевезення, потім вона трансформувалася там в напівбанківські фінансові компанії, потім вони в залежності від країни майже підійшли до повноцінних банківських послуг. А, до речі, буквально 10 років назад взагалі пошта у Франції почала субсидіюватися з боку держави, тому що в них така сама проблема була, як і у нас, що банки уходили, у зв'язку з тим, що закривалися масово відділення банків, потрібно було населення підтримувати і взагалі представництво держави у віддалених регіонах, і іншого варіанту не було, як надати повноцінну ліцензію пошті, для того щоб вона забезпечувала мінімальні сервіси для населення.

Тому в цій ситуації, що є, еволюція, яка чекає нас, а еволюція чекає, йде все до того, що банки взагалі будуть переходити в електронну комерцію, тому тут об'єктивно потрібно завчасно прогнозувати цей весь процес і готуватись до нього.

Тому я теж, я підтримую виконуючого обов'язки голови комітету: нам потрібно голосувати за підтримку законопроекту в першому читанні і доопрацьовувати його до другого читання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поляков Максим Анатолійович, прошу.

ПОЛЯКОВ М.А. Дякую. Доброго дня.

Я хочу тільки доповнити якраз виступаючих, і Павла Різаненка, і Романюка, але привести конкретний приклад своєї рідної Черкащини. У мене просто була буквально кілька місяців назад ситуація, коли якраз звернулися сільські голови з двох сіл, притому це великі села, де жителів від двох до трьох тисяч чоловік, ну, враховуючи ситуацію на селі, це одні з найбільших в районах села, де якраз прийшла команда закрити відділення "Ощадбанку".

Я звернувся до керівництва, думав, розглянуть, але, на жаль, в них є стратегія: "Ми банки закриваємо". Кажуть: "Та там є відділення, яке працює два рази в тиждень". В кращому випадку відділення це можна, ну, назвати так, в натяжку, це такі справжні собачі будки по три квадратних метри, де ремонт робився ще до громадянської війни.

Тому будь-які функції, на жаль, сьогодні "Ощадбанк" не виконує. І, враховуючи їхню позицію, вони просто, я думаю, на протязі найближчого часу просто в селах взагалі не буде жодного доступу.

Коли ми говоримо про якісь картки, якісь сучасні речі, ми розуміємо, що це ні про що. І, дійсно, ми повинні розуміти, що, на жаль, якщо ми хочемо зберегти село, а не зберегти якийсь банк, то ми повинні думати про це село, а про це село – це тільки єдине, що можна зробити, це якщо поштамт буде, будуть пошти, де є, ще залишилась інфраструктура, ми можемо це врятувати. І, дійсно, мабуть, з часом ще повинні перейти до питання субсидіювання, щоб це реально працювало. Тому що, що б ми не говорили, поїдьте в село, бо більшість, я розумію, в цих селах не були, не знають, що там відбувається: закривається пошта, закривається банк – села немає, ще школа залишається і все. Тому я категорично закон підтримую, закликаю всіх також його підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Лаврик Олег Васильович. Після нього – Фурсін.

ЛАВРИК О.В. Доброго дня, колеги. Однозначно підтримую ідею того, що в селі повинні бути банківські послуги. І та категорія людей, яка сьогодні живе поза великими містами, поза районними центрами, не може не мати засобів для оплати рахунків чи якихось інших речей, які їм потрібно зробити.

Я так розумію, що метою даного закону була саме підтримка оцієї категорії людей, які не можуть виїхати за межі своїх населених пунктів. І тоді не зрозумілою стає норма закону про відкриття поштових рахунків для юридичних осіб. Тому що, якщо все-таки люди прийняли для себе рішення займатися підприємницькою діяльністю, робити,

створювати юридичні особи, то, я думаю, більш ніж достатньо в них для того є можливостей, щоб і знайти можливість обслуговуватися вже у відкритих поточних... відкривати рахунки в фінансових установах.

Є пересторога ще іншого плану, що сьогодні, вводячи поняття "поштові рахунки" для єдиного поштового оператора зв'язку, ми створюємо прецедент, коли завтра можуть звернутися інші оператори поштового зв'язку з приватною формою власності, і, маючи вже... щоб ми не зробили ринок такий, що завтра ті оператори, які працюють на ринку поштових послуг, там, "Нова пошта", інші, можливо, оператори, теж там в правках до другого читання чи шляхом реєстрації нових законопроектів будуть мати намір заходити з такою самою мотивацією в села і надавати вже банківські послуги.

Тому ідея є цікавою, ідея є прийнятною, щоб з нею далі працювати. Але мені здається, що з самим текстом законопроекту прийдеться ще попрацювати і зараз його доопрацьовувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Фурсін Іван Геннадійович, прошу.

ФУРСІН І.Г. Ну, колеги, я, в принципі, не имею четкой позиции, потому что, с одной стороны, действительно, с точки зрения мажоритарщика, абсолютно понятное объяснение. Действительно, в селе не хватает банковских учреждений, какое-то объяснение этому есть.

Но, с другой точки зрения, я хочу сказать, что нам не хватает для диалога Министерства финансов, потому что мы так много потратили времени, вы помните, на заслушивание стратегии по государственным банкам. Если мы фактически собираемся из почты делать государственный банк, ну, или квазибанк, то надо каким-то образом интегрировать почту в эту стратегию и уже тогда еще раз расписать функции этих банков.

Если "Ощадный банк", нам рассказывали, что он оставляет за собой какую-то социальную функцию, какую-то спецгосударственную функцию, тогда у меня предложение: ну, давайте объединим почту тогда с "Ощадбанком", если уже это в стратегии.

То есть о чем я хочу сказать? Я не сторонник того, чтобы у нас было не 60 процентов, а уже 80 процентов рынка финансовых и банковских услуг под контролем государства. Тогда уже заодно надо и обсуждать и вопросы приватизации почты, почему нет? В мире такая практика тоже есть. Тогда не только продавать 25 процентов "Ощадбанка", так почему уже тогда не продать и 25 процентов почты? Поэтому, может быть, я бы не сказал, что надо отклонять закон, но то, что его надо интегрировать в эту стратегию Минфина, ну, это очевидно. Поэтому, может быть, он немножко преждевременный, этот закон. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Павло Олександрович. Потім – Сергій Вікторович.

РІЗАНЕНКО П.О. Я дуже вдячний Івану Геннадійовичу за те, що він саме звернув увагу ще раз на ситуацію з "Ощадбанком" і з державними банками, бо, дійсно, "Ощадбанк" коли приходять до нас сюди і відстоює свою стратегію, вони кажуть про свою інфраструктурність, єдину точку доступу і так далі, і таке інше. Але на словах те, що представляється в комітеті, - це одне, а от всі мажоритарщики, які тут присутні, бачать зовсім інше в себе в округах. Ми всі бачимо закриття, просто остання хвиля – це останні декілька місяців дуже активно йде закриття відділень, і вони кажуть в спілкуванні з ними: "Це вже прийняте рішення, це не зупинити, це не переглянути, скорочення будуть далі, далі, далі". Тому це дуже актуальне питання.

І я ще раз хочу звернути увагу, той же "Ощадбанк", з одного боку, каже про економію і каже: "Ми хочемо скоротити, зробитись ефективними..." – і таке інше, закриваючи відділення по селах. Але при цьому, шановні, вони там он по тому ж "Гуліверу" дарують 20 мільйонів доларів в рік Поліщуку, партнеру Януковича-молодшого, по сьогоднішній день, з 2014 року. Ті в бігах, а 20 мільйонів доларів "Ощадбанк" просто дарує, дає можливість вивести з "Гулівера" площі, які здаються в

оренду, на прокладки, які, вибачаюсь, не закредитовані і з яких платять 1 відсоток по кредиту в 450 мільйонів, і "Ощадбанк" на це закриває очі, а от відділення його дуже цікавлять, закривати всі.

Тому я вам дуже вдячний, що ви підняли це питання, воно актуальне і повинне розглядатися, я згоден, в комплексі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Рибалка Сергій Вікторович, прошу.

РИБАЛКА С.В. Шановні колеги, дійсно, підняли наші колеги загальне і болоче питання – це питання відсутності можливості отримувати послуги "Укрпошти" в селах особисто, там, маленьких і великих. Але я теж можу не погодитись з Іваном Геннадійовичем, що він каже, тому що сьогодні у нас 60 відсотків державних банків, наступним питанням буде саме питання державних банків, які працюють, і сьогодні там ні ради не сформовані, і не працюють так, як треба, нема стратегії.

Але я як один із авторів цього законопроекту не можу його сьогодні не підтримати на комітеті. Єдине, що я хотів би сказати шановному керівництву "Укрпошти": ви бачите, скільки висновків негативних в нас сьогодні по даному законопроекту. Тобто в залі в нас сьогодні, як ми бачимо з колегами, дуже складно проходять ті законопроекти, в яких всі фракції начебто погоджуються, але немає голосів. Тобто я вважаю, що після першого читання його, дійсно, треба доопрацювати суттєво, а, по-друге, дуже велику треба провести роботу для того, щоб в першому читанні він був проголосований в залі, тому що, якщо чесно, в мене є дуже великі сумніви. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Наполягає пан Руслан Демчак. Прошу.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги, знову ж таки, при всій повазі до "Ощадбанку", якщо... давайте логічно: якщо "Ощадбанк" закриває в селах відділення, в нього є якась фінансова логіка, навіть "Ощадбанк", я вже не кажу не за комерційний банк, то невже ви думаете, що при цьому відділення "Укрпошти" буде прибутковим?

Я вважаю, що якимось додаткове державне підприємство – це злочин, злочин проти держави. І в цього закону немає шансів, ви це розумієте. Ми... я відчуваю, що пан Смілянський як би попросив підтримати цей законопроект, але я би призвав всіх до розумної логіки. Має бути конструктивна, розумна логіка. І я пропоную все-таки, наголошую на своїй позиції: відправити закон, давайте так, така пропозиція, формулюю, авторам на доопрацювання. Тому що він настільки зараз конфліктний, що він не може бути змінений до другого читання, на жаль.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я думаю, що буде коректним, ми тут запросили велику кількість учасників, які зацікавлені в цій розмові. Тому від Національного банку, Катерина Вікторівна, ви маєте чітку позицію, якщо є додаткові аргументи, ми вас слухаємо. Пан Смілянський, теж, якщо є додаткові аргументи, теж слухаємо. По дві хвилини кожному.

..... уточнення 30 секунд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В кінці ми вам дамо як співавтору.

Тому по дві хвилини, прошу.

РОЖКОВА К.В. По-перше, дуже дякую всім за сьогоднішній закон, від чистого серця дякую за захист прав кредиторів. Дуже вдячна, дякую.

Два додаткові аргументи. Все вже сказано. Якщо це дозволяти, то це банк; якщо це банк, це вимоги до капіталу, а це державні кошти, до ліквідності, до фінансового моніторингу і таке решта.

Друге – це прецедент для інших.

Третє. Вибачте, Фонд гарантування вкладів, а це витрати, знову-таки витрати. І це ніяк не вписується в стратегію розвитку державних банків.

Що можна робити? Тому що це додаткові витрати будуть з бюджету. Є дуже проста форма, вона називається "агентська угода з банками". Підписавши таку агентську угоду, "Укрпошта" у всіх віддалених куточках зможе обслуговувати будь-яку фізичну особу по переказах, по рахунках і таке інше, маюче агентську угоду з банками.

Ми сьогодні суттєво спростили правила роботи з агентськими угодами, в тому числі при відкритті рахунку і при визначенні, ну, ідентифікації особи. Тобто це сьогодні вже спрощено. Не треба закону, не треба додаткових витрат, не треба додаткових капітальних вкладень, не треба закопувати бюджетні гроші в землю. Треба просто підписати агентські угоди з банками, і за комісію, яку ці банки будуть вам платити, ви будете робити перекази без відкриття рахунку. Все, крапка на тому. І це дуже просто, і ви це знаєте, Ігор.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Смілянський Ігор Юхимович, генеральний директор.

СМІЛЯНСЬКИЙ І.Ю. Перш за все дуже вдячний за розгляд цього законопроекту. Я би хотів, якщо можна, буквально пару цифр показати, я про цифри.

Ну, якщо коротко, колеги. Тут було дуже слушне питання про збитковість "Укрпошти". Давайте конкретно. На сьогоднішній день - а у нас передвиборчий рік же, правильно? - на сьогоднішній день "Укрпошта" йде на мінус 800 мільйонів гривень. Ми просто можемо не дочекатись наступного читання, якщо ми будемо йти за таким рахунком.

Якщо йдеться мова про агентську схему. В середньому комісія за сплату рахунку, ну, десь 1 відсоток. Комісія Master Card і Visa - десь 1,6. Питання: де візьмемо 0,6 різниці? В такому випадку, агентських рахунків, все саме солодке, тобто дані про клієнтів, залишки, ліквідність, залишається в шановних банках, я вибачаюсь, але весь геморой з фінмоніторингом, з клієнта, обладнанням, каналами зв'язку і все інше кладеться на "Укрпошту". Ну, так не працює.

В мене є гарні новини до пана Полякова. "Укрпошта" на сьогодні прийняла рішення обладнати всі сільські відділення, де мешкає більш ніж 2 тисячі населення, комп'ютерами і комп'ютерним зв'язком. Тому, коли йдеться мова про мобільний зв'язок, я можу доповісти, що у великих селах, 2 тисячі плюс, ми знайшли Інтернет лише в 60 відсотків випадків, в 60 відсотків. 30 відсотків, ми дуже сподіваємось, буде працювати, чи 25, на 3G, і ще 20 ми вкладаємо в супутниковий зв'язок. Тобто, коли всі банки йдуть, ми вкладаємо, і, ще раз, до жовтня місяця всі села України будуть обладнані зв'язком, для того щоб надавати якісні послуги.

На сьогоднішній день від Пенсійного фонду ми отримуємо десь півтора мільярда гривень комісію за сплату пенсій. Якщо гроші перераховуються на картку, ця комісія обнуляється. Тобто ви розумієте, що собівартість цієї послуги десь 2,5 мільярда, ми отримуємо півтора, тобто оцей збиток "Укрпошти", по суті, генерується через сплату пенсій.

Тому ми і пропонуємо, що якщо йдеться мова, що "Укрпошта" повинна заробляти, ну, так не буває, що ми віддали банкам... заробляти можна на кредитах, і ми вже працюємо і зі страховими компаніями, і з різними банками по кредитах. До речі, хотів би зауважити: термінали - це наші, це не "ПУМБа", це наші термінали, і ми будемо заробляти на них. Ну, так же не буває, що мережа, а заробітку немає.

Тому, дійсно, Сергій правий, що треба доопрацювати, ми згодні з обмеженнями, але ж агентська схема просто не працює. Ну, якщо бабушка приходить і запитує: "Синоку, що в мене на рахунку?" Я кажу: "Бабушка, без поняття, я не працівник банку, тому я заглянуть в ваш рахунок не можу". Так не працює. Тому заробляти треба на клієнтах або дотувати "Укрпошту", да? Всі пошти Європи дотуються, нема питань. Там, пошта Франції - 140 мільйонів євро на доставку преси. До речі, сьогодні розглядалось питання, я знаю, у Верховній Раді. Ми запропонували закон, який позбавить державу вже за 4 роки необхідності субсидувати "Укрпошту".

Щодо кількості банків і державної частки. Державну частку треба рахувати вже з "Укрпоштою", тому що 15 мільйонів людей, які мешкають - на жаль, не можу показати, - в селах "2 тисячі" і "2 тисячі мінус", вони вже обслуговуються в "Укрпошті", вони просто не рахуються. Тобто, коли йдеться мова про 60 відсотків державних банків, ми просто не

рахуємо людей, які зараз сидять в готівці, ми їх не рахуємо. Якщо їх порахувати, тому що вони вже в "Укрпошті", все, що цей закон робить: переводить їх з готівки в безготівковий обіг. Ну, вони десь гроші ж тримають? Тримають. "Укрпошта" приймає 25 мільярдів, більше, 32 комунальних послуг готівкою. Тобто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую.

Колеги, будемо підводити підсумок. Я обіцяв, да, від Національної асоціації банківських установ, пані Коробкова. Буквально хвилину. Будь ласка, Олена. А потім – Курило.

КОРОБКОВА О.А. і якщо ви включите агентську схему, ви все також можете зробити, що ви пропонуєте робити. Але цього неможливо допускати. Це буде державний легальний конвертаційний центр..... цим користуватися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Віталій Семенович, прошу, хвилину.

КУРИЛО В.С. Я дуже коротко. Для тих, хто живе в місті і в силу різних обставин не буває в селі і не бачить реального життя.

У мене в окрузі створили, як і у всіх, депутати знають, зараз йде реформа територіальна, і утворюються ОТГ. Так от, в чотирьох ОТГ невеликих немає банку, і не було, є тільки відділення пошти, немає банкомату. Мої звернення до "Ощадбанку" – давайте поставимо банкомат хоча б простий, - вони відповіли відмовою категоричною, тому що там немає відділень поліції, і вони не можуть по своїм інструкціям, інструкціям Нацбанку поставити навіть банкомат, і не поставлять банкомат. ОТГ сьогодні – це фактично права району. От, уявіть собі, районний центр ОТГ з повноваженнями району не має навіть банкомату. І ми обговорюємо, що буде з банками, що не буде. Давайте дамо людям хоч якусь можливість кудись оцю картку вставити, бо нікуди в цьому селі вставити. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, давайте підводимо підсумки під нашою дискусією. Я буквально кілька речень.

Перш ніж поставити на голосування пропозицію, я хочу запропонувати наступне. Без сумніву, треба визнати, не хочу, зараз немає часу, статистику приводити, але за поширеністю банківських установ і охопленістю банківськими послугами наша країна значно відстає від наших сусідів і від навіть тих, хто у Європі має найгірші показники. Ну, це правда. І, на жаль, тенденція не на краще, на жаль.

Я погоджуюсь, бо я теж мав дискусії із "Ощадним банком", де в мене ОТГ Олешанська, забирають останнє відділення і нема... Ціле ОТГ, ціле ОТГ! Це третина району – і нічого немає: ні банків, ні... І лишилась пошта. Тому теж є проблема.

Я розумію, що якісь оці прохання до "Ощадбанку" не вирішать проблеми. Ми маємо дивитися на тенденцію. Ідея, закладена в цьому законопроекті, що, можливо, дати якісь фінансові послуги "Укрпошті" для того, щоб вона мала певний перелік і набір, є непоганою. Які послуги, в яких обсягах, які обмеження закласти, які критерії закласти, я за те, щоб ми допрацювали професійно. І тут я теж думаю, що Національний банк ми дуже уважно послухаємо.

Тому перша пропозиція, яка прозвучала в моїй співповіді: підтримати, чи, вірніше, рекомендувати Верховній Раді проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансових послуг у галузі поштового зв'язку (реєстраційний – 6601) (від 21.06.2017 року) за основу.

Друге: співповідачем. Я готовий взятися і очолювати робочу групу, якщо ви мені доручите, або хтось хоче, як ви? Доручити мені?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Доручаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Співповідачем від комітету визначити пана Довбенка.

І утворити – третє – в комітеті робочу групу з допрацювання законопроекту, якщо ми будемо його потім... з тим щоб залучити всі зацікавлені особи: Національний банк, "Укрпошта", НАБУ. Всі, хто буде, ми будемо дуже уважно слухати. Я вам обіцяю. що я

хочу почути всіх. Це, коли приймемо в першому читанні, я готовий за нього взятися, в залі.

Тому я сказав: за основу.

Друга пропозиція була пана Демчака: відправити авторам на доопрацювання.

Тому, хто за першу пропозицію Довбенка, прошу голосувати. П'ять. Прошу опустити.

Хто – проти? Два.

Хто утримався? Один.

Дякую. Більшістю голосів прийнято рішення: рекомендувати за основу.

Дякую, колеги, учасникам дискусії з цього питання. Ми вам бажаємо всіляких гараздів.

Переходимо до другого питання: проект Закону реєстраційний – 8331. Доповідає Демчак Руслан Євгенійович.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги, також хочу подякувати за прийняття сьогодні 6327. І, продовжуючи гарну тенденцію, хочу рекомендувати сьогодні доопрацьований законопроект 8331-д про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування фінансового сектору в Україні.

Цей законопроект є доопрацьований, він включає і деякі положення законопроекту ще 7180, і 8331, і альтернативного 8331-1.

Я тільки зупинюсь на основних змінах. Це були зауваження в залі, під стенограму, ми прослухали, про склад Конкурсної комісії. І зараз пропонується, я нагадаю, що Конкурсна комісія, яка призначала незалежних аудиторів, пропонувалася: три представники Кабміну, три представника Адміністрації Президента. На сьогодні пропонується нам у доопрацьованій версії, щоб всього склад складався із п'яти чоловік, три з яких – Кабмін, один – Адміністрація Президента, і один – профільний комітет Верховної Ради.

Ну, кворум, що дозволяє збиратися і приймати рішення, трьома особами. Таким чином, парламент виконує функції парламентського контролю, але не зможе впливати на рішення, тому що, так само, як і Адміністрація Президента, до речі, тому що фактично акціонером державних банків являється Кабмін. Ну, і він, таким чином, як би в першу чергу має бути зацікавлений сформувавши якісну наглядову раду.

Ну, давайте ще одне. За пропозицією Світового банку повернена норма для нашого визначення на комітеті, що вибір шорт-листа кандидатур саме радників у наглядовій раді державних банків має здійснювати компанія із міжнародним досвідом не менше 10 років. Світовий банк надіслав список лідерів на ринку, біля 20-ти. З них 8 – на території України. Тут є у наших матеріалах перелік цих організацій. Ми можемо зараз визначитись, чи ми підтримуємо цю позицію, чи ні.

Уточнили, що претенденти в наглядові ради державних банків від Президента та парламенту і Кабміну не проходять відбір Конкурсної комісії, їх затверджує Кабінет Міністрів з відповідним поданням, щоб спростити саму процедуру. Уточнили, що при встановленні винагороди і заробітної плати незалежним членам наглядових рад державних банків Кабмін лише враховує пропозиції Конкурсної комісії, а не бере їх за основу, як було раніше.

І ще дві норми. Видалили зміни до Закону про ліцензування щодо нерозповсюдження загальних норм Закону про ліцензування на НБУ, оскільки вони вже внесені Законом про валюту, випередив нас Закон про валюту. І "Прикінцеві положення" доповнюємо прямим дорученням уряду і Президента та Верховній Раді сформувавши Номінаційну комісію, розпочати процес відбору та надати свої кандидатури до складу наглядової ради.

Іншими словами, хочу сказати, що законопроект був вивіреним і його взагалі, враховуючи ще, що попрацювала робоча група, можна сказати, що підготували навіть до другого читання. Тому я взагалі пропоную цей законопроект рекомендувати Верховній

Раді прийняти в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зараз ще є альтернативний, тому... Сергій Вікторович Рибалка. 8331-1. Прошу.

РИБАЛКА С.В. Доброго дня, шановні колеги.

Ну, вже не раз ми з Русланом Євгенійовичем доповідали по тому, альтернативному законопроекту. Я думаю, що немає сенсу переходити і казати про переваги того чи іншого законопроекту. Я тільки хотів би сказати, ну, позицію свою і деякі речі спитати у Руслана Євгенійовича, щоб він мені пояснив, щоб фракція розуміла, коли ми будемо збиратись і дискутувати з цього приводу.

Ну, по-перше, законопроект, який сьогодні є, 8331, і, як на мене, все в житті повинно бути справедливо. Якщо є наглядова рада, яка приймає рішення, а тут вона приймає рішення, ну, як є в законопроекті: 9 членів наглядових рад, 6 – незалежних, і голова наглядової ради обирається тільки з незалежних, і кворум – 5 осіб, - то будь-які рішення приймаються без представників єдиного акціонера – це держава.

У мене позиція така. Якщо в нас є поважні в наглядових радах представники, де вони незалежно обираються, то тоді ми повинні прописати в тіло закону, за який час вони зберуться, в державних банках визначать критерії, по яких вони повинні дати показники, і кращі показники, ми повинні їх затвердити, вони повинні це прописати, я кажу, в часі, з показниками. І тоді розуміти, що, наприклад, через там рік, давайте погодимось, ми заслухаємо цей звіт, і якщо нас влаштовують ці показники, досягнуті, питань немає. Якщо не досягнуті, давайте переглядати і шукати більш кращих менеджерів.

Те, що стосується самих наглядових рад закону, по якому доповідав Руслан Євгенійович, у мене ще питання є. Ще раз, якщо можливо, поясніть по наглядовим радам стосовно квоти по інституту Президента. Ну, в залі, ви ж знаєте, що ми казали, що ми його підтримуємо. Я голосував за цей законопроект і в тому, і в іншому варіанті "за", тому що, дійсно, дуже багато питань нашого, альтернативного, законопроекту було підтримано. Але, ну, принципово для нашої фракції, як будуть, з вашої точки зору, сьогодні в законопроекті, будемо казати, основному формуватися наглядові ради: так, як я сказав, чи ви пропонуєте щось інше?

ДЕМЧАК Р.Є. Так, доопрацювала робоча група.

Перше: по складу я повернусь. Дійсно, шість у нас незалежних членів, по одному представнику від Кабміну, від Верховної Ради, Адміністрації Президента. Але хочу доповнити, що якраз із державних органів: від Верховної Ради, Адміністрації Президента, від Кабміну – це більше наглядові функції. Ми ж розраховуємо все-таки більше ініціативи і внесення якоїсь новизни від незалежних членів. Тому що те, що ви говорили, що фактично є кворум без цих трьох представників, це не змінить ситуацію, тим більше ми і так зараз маємо, ми то не делегували, але Кабмін і Адміністрація Президента делегували, і що ми маємо? Ми бачимо, що це неефективно, тому ми робимо ставку якраз на цих незалежних.

Тепер на рахунок комісії, яка вибирає цих незалежних. Було три від Адміністрації Президента, три були від Кабміну. Сьогодні три від Кабміну, один від Адміністрації Президента, а не три, і один від комітету, ми добавили. Всього п'ять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Відповіли.

Хто бажає ще висловитися? Павло Олександрович Різаненко. Потім Романюк і...

РІЗАНЕНКО П.О. Дуже довго ми працюємо над цим законопроектом, уже і номери в ньому змінилися декілька раз, і це призвело до певних колізій. Справа в тому, що, поки ми це все розглядали, ми прийняли проект Закону 5592-д, який став законом 2210. І ми там змінювали Закон "Про акціонерні товариства", в тому числі і все, що стосується банків.

І в даному законопроекті про державні банки якраз норми щодо компетенції вищого органу, спостережної ради і так далі, і таке інше, які прописуються в даному законопроекті, вони трішки вступають в конфлікт з нормами Закону "Про акціонерні

товариства", оновленого, який ми прийняли. Є така проблема там.

І тому в ідеалі – я розумію, що можуть бути інші якісь чинники, які нас підштовхують прийняти це моментально, або вчора, або позавчора, але нам би варто не створювати ці проблеми, додаткові, собі в майбутньому, а привести у відповідність, або замінити те, що сьогодні написано в законопроекті, просто замінити посиланням на відповідні статті Закону "Про акціонерні товариства".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Романюк Віктор Миколайович.

РОМАНЮК В.М. Колеги, мене не залишають відчуття загальної такої безтолковості цього всього процесу. Чому, тому що, ну, замість ґрунтовно вирішити питання, розумієте, ми входимо в деталі: призначаємо ці наглядові ради, беремо на себе якусь відповідальність, - хоча з елементарної точки зору власник в нас є держава, там Кабінет Міністрів вже давно мав ці всі положення затвердити, ці всі наглядові ради попризначати. І ми в якомусь бумажному воросі незрозумілого руху, такого броунівського руху, якась імітація процесу.

Я завжди пригадую, коли в 2005 році попризначали цих нових керівників "Укресімбанку", "Ощадбанку", як вони формували ці наглядові ради, що в нас зараз буде все прозоро. В результаті все закінчилось тим, що закінчилось, он Павло сьогодні розказував, не можемо, от Поліщук їздить з охороною по Києву, вкрав оцей "Гулівер", і всі задоволені, розумієте?

Мене як платника податків хвилює тільки одна річ. От я дивлюся, що ми зараз візьмемо на себе додаткові зобов'язання, глобально ми питання не вирішимо, і робота Наглядової ради Національного банку показує, що це шлях в нікуди, ми платимо хлопцям гроші, а я роботи не бачу, от відверто вам скажу. Я думаю, що по державним банкам буде щось схоже.

Тому давайте входити в якусь здорову площину вирішення цього питання. Здорова площина - дуже прості речі: нам треба позбавлятися цих державних банків якомога швидше. Я ж писав доповідню два роки назад по "ПриватБанку", по цим ощадбанкам. Розумієте, якщо ми втягнемся в цей процес, це ми будемо імітувати роботу без вирішення питання по суті. Це постійна імітація така, ну, на пострадянському просторі це дуже така вигідна традиція: нібито є робота, а насправді її немає, ми створюємо тільки проблему, для того щоб вирішити наступні проблеми.

Тому я буду підтримувати його, але це такий класичний випадок, коли я підтримую законопроект з такою огидою, що мені вже, знаєте, соромно за себе. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Виконуючий обов'язки міністра фінансів Маркарова Оксана Сергіївна. Прошу.

МАРКАРОВА О.С. Дуже дякую.

Шановні колеги, я як, як сказати, ідейний співавтор даного законопроекту, хоча той законопроект, який ми подавали, сьогодні не розглядається, але ми говоримо про ті самі принципи, які ми підтримуємо. Дуже прошу сьогодні комітет підтримати даний законопроект за основу і в цілому. Чому?

Мені здається, що ми знайшли, хоч і крихкий, але той фінальний компроміс, який, дійсно, Верховна Рада може проголосувати, і ми можемо втілити ті принципи, які ми, скажімо так, зазначили як наші принципи щодо банківського державного сектору в стратегії, яку затвердили на Кабміні.

Для того, щоб відповісти на деякі загалом запитання, які тут були, дійсно, Закон "Про акціонерні товариства" (стаття 1, частина друга) встановлює певні критерії, але тут же і говорить про те, що для державних підприємств, холдингів і банків з урахуванням особливого законодавства. Це якраз особливе законодавство, яке і дозволяє нам без будь-яких колізій встановлювати такі правила.

Що стосується позбавитися від державних банків, ну, чи продати більшу частину їх, ми абсолютно з цим погоджуємося, це частина нашої стратегії. І насправді існуюче нормальне корпоративне управління – це необхідний пререквізит. Ми на сьогоднішній

день зупинились в цьому місці в наших перемовинах з ЄБРР по "Ощадбанку" і в наших перемовинах з АЕСР "Укргазбанку". Навіть враховуючи, що в "Укргазбанку" сформована спостережна рада за цими принципами наглядовими, але міжнародний інвестор каже: "Покажіть, що весь решта державного сектору (який, на жаль, займає більше 50 відсотків) управляється належним чином".

Тому ухвалення цього закону в тому числі дозволить нам залучити інвесторів. І це вже є необхідною передумовою.

Ну і найголовніше. Тобто ті незалежні члени, яких ми обираємо, - це не безвідповідальні члени, це професійні незалежні члени, з якими укладаються чіткі договори, з чіткими показниками ефективності. Ми вже пройшли цей шлях по "Укргазу" і по "ПриватБанку". Ми знаємо, які задачі ми як держава в своїй політиці власності, в своїй стратегії ставимо перед цими спостережними радами, які обов'язки беруть на себе спостережні ради, як вони їх виконують.

Чи це ідеальна модель? Ні, ідеальних моделей взагалі не існує, але це точно краще того, що у нас є зараз, і це точно шанс налагодити корпоративне управління належним чином в цих банках.

Тому я дуже вас буду просити, я навіть не буду сьогодні говорити, що цей закон відкриває нам дорогу до 800 доларів від DPL, від Світового банку та 1 мільярд макрофіну від Європейської комісії, хоча це теж дуже важливо і це останній сьогодні, дякуємо дуже за підтримку захисту прав кредиторів, це останній критерій, який нам треба в цьому плані виконати. Але це не для цього. Він потрібен нам для того, щоб налагодити нормальне корпоративне управління в банках, і для того, щоб ми могли в ці банки залучити належних інвесторів.

Тому від Міністерства фінансів, від Кабінету Міністрів дуже просимо підтримати цей законопроект за основу і в цілому, для того щоб ми наступні 6 місяців присвятили, дійсно, пошуку, формуванню і належним чином разом з комітетом, разом з усіма заінтересованими стейкхолдерами, да, якщо можна так сказати, в цьому процесі тих наглядових рад, які нам дозволять забезпечити нормальне зростання їх в майбутньому, зробити їм щеплення ще одне від напрацювання проблемних кредитів в майбутньому. Ми бачимо, що це працює в "Укргазбанку", в якому NPL нижче 18 відсотків, в "ПриватБанку", який рухається дуже-дуже стрімко до покращення своєї фінансової позиції. Це дійсно дає економічний результат, окрім того, що це правильно відповідно до європейських норм. Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Значить, Павло Олександрович ось репліку має. На заключне слово буде Сергій Вікторович Рибалка. І, може, ще хтось, як наполягатиме, дамо. Прошу.

РІЗАНЕНКО П.О. Да, я якраз взяв слово, щоб попросити за мною надати слово Комісії з цінних паперів і фондового ринку, тому що саме з ними ми спілкувались на тему того, що ті зміни до законодавства про акціонерні... ті зміни, які регулюють діяльність наглядових органів, корпоративних органів, якраз не співпадають з чинною редакцією. Там є все-таки конфлікти з законодавством по акціонерним товариствам. Якщо у нас є можливість це врегулювати, то краще це врегулювати. Я розумію, що в погоні... всі ми тільки за макроекономічну стабільність і отримати гроші, але давайте все-таки, якщо у нас є можливість не створювати конфліктів між законами, то цього не робити. Тому за мною прошу надати слово пану Лібанову.

І окремо – це для інформації, - хотів би звернути увагу, я підтримую взагалі створення незалежних спостережних рад в державних підприємствах і банках, але я хотів би уникнути щенячого восторга і такого... дуже рожевих окуляр, да, на цю тему. Нам всім все одно потрібно дуже уважно слідкувати, що там відбувається, а не просто віддати це на відкуп комусь, іноземцям і так далі. Тому що уже є певні прецеденти, які не дуже гарні. Є ситуація, коли до Спостережної ради "Магістральних газопроводів України" обрали родича Номінаційного комітету, іноземця. Є, це ще буде скандал, він попереду нас чекає,

але така ситуація є.

Є ситуація, я в цілому вважаю, що "Нафтогаз" – команда робить прекрасну роботу, прекрасну роботу вони зробили з цим позовом, - але те, що рішення про винагороду у відсоток від виграної суми приймалось після рішення Стокгольмського арбітражу, уявляєте, постфактум, ну, такого ніде в західному світі немає. Якщо ми поїдемо в Лондон або в Нью-Йорк і нам скажуть, що постфактум визначається винагорода від виграшу, ну, це безпрецедентно.

Тому не потрібно... Я б все-таки закликав при тому, що, створюючи такі органи незалежні з фахових експертів, все одно дивитися на них критично і аналізувати кожне їх рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Лібанов Максим Олександрович, прошу для відповіді.

ЛІБАНОВ М.О. Доброго дня, шановні колеги.

Ми, дійсно, там попрацювали над редакцією 8331, яка напрацьована робочою групою. Там є проблеми стикування з 2210 фактично по трьох питаннях. Це питання – критерії незалежності... незалежних членів наглядових рад, бо ми тільки в 22:10 нарешті уніфікували критерії незалежності для банків і для небанківських акціонерних товариств, і не хотілось би тут робити якийсь окремий перелік. Тобто ми розуміємо, що тут мають бути додаткові критерії незалежності, пов'язані з тим, що це є державні банки, але загальні критерії незалежності – вони тут виписані трішки іншими словами, що, з нашої точки зору, буде створювати лише проблеми.

І аналогічні проблеми там є з переліком повноважень, виключних повноважень наглядової ради як і вищого органу. Тобто ми пропонували би просто зробити посилання на ті закони, які вже прийняті, і таким чином врегулювати цю позицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Катерина Вікторівна, прошу.

РОЖКОВА К.В. Дуже дякую.

Я стосовно критеріїв незалежності, якщо вони виписані трішки іншими словами. Мені це дивно чути зараз, бо ми з вами особисто два роки працювали над цими формулюваннями. І, о'кей, давайте їх передивимося негайно. Стосовно розподілу повноважень – це наша принципова позиція. Ми не можемо робити просто посилання на Закон "Про акціонерні товариства", тому розподіл повноважень між органами управління і вищим органом в банківському секторі буде мати відмінності.

ЛІБАНОВ М.О. Мова не йде про відміну перерозподілу, мова йде про те, що так, як сформульовані певні повноваження, воно відрізняється від того, як воно сформульовано, наприклад, там в 39 статті по повноваженнях наглядової ради комерційного банку.

РОЖКОВА К.В. Дивіться, давайте ми... Ну, по-перше, так, цедержавних банків, ми про це говорили. Давайте ми... ми сьогодні можемо, якщо це технічно, то його усунемо, якщо це технічно, а не принципово, якщо це не по суті.

В мене ще один невеличкий коментар є. Якщо можна, повернутися до складу Конкурсної комісії. В попередньому варіанті було 3:3:1, тобто Адміністрація Президента, Кабінет Міністрів і Верховна Рада, 3:3:1. Зараз ви пропонуєте 1:3:1. Коли ми обговорювали склад цієї Номінаційної комісії, яка буде відбирати незалежних членів, то ми навпаки хотіли зробити його ширшим, тому що одна з головних... одне з завдань головних – це створити такі незалежні спостережні ради, які зведуть до мінімуму потенційно негативний вплив власника, тобто уряду, на роботу цих державних банків. І тому в Номінаційний комітет ми хотіли, щоб там були... не було більшості, ну, абсолютної більшості власника, щоб там ще були і інші представники.

Мені вважається, що на початковому етапі ми вже цей принцип руйнуємо. Тому давайте 3:3:2, 3:3:3, але не 1:3:1, тому що абсолютна більшість у власника, який буде сам обирати тих, хто потім повинен обмежувати його вплив на ці банки. І хотілося б цю логіку, яка була перша, все-таки зберегти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Катерина Вікторівна.

Сергій Вікторович, заключне слово як співавтор. І виходимо на голосування.

РИБАЛКА С.В. Дякую, Михайло Володимирович. Дякую, шановні колеги.

Ну, да, як співавтор альтернативного законопроекту, можна сказати, що я підтримую перший законопроект, який доповідав Руслан Євгенійович, тому що вважаю, що краще зробити це, ніж не зробити нічого. Хоча в мене теж є таке відчуття, що недопрацювали і могли б зробити гораздо кращий законопроект. Але я підкреслюю, що краще такий закон, ніж ніякого.

В мене питання друге. Михайло Володимирович, ми пропонуємо за основу і в цілому, тому що я як народний депутат підтримую, буду голосувати "за". Але є питання по голосуванню фракції Радикальної партії. І я хотів би наголосити, що треба тут шукати якусь позицію. І якщо ми будемо ставити в зал за основу і в цілому, в мене дуже великі є сумніви, що зал проголосує його за основу і в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, значить, Катерина Вікторівна, цей законопроект відправлений на повторне перше читання, з урахуванням навіть того, що були зауваження по складу комісії. Ми вносимо, ми реагуємо на те, що... да, ми реагуємо те, що було сказано в залі. І не реагувати теж недобре, бо нам можуть знову повернути. І нам треба якось реагувати. Інколи воно здається нелогічним, але реакція має бути. *(Загальна дискусія)*

3:1:1 нормально.

Тому, колеги, дивіться, є пропозиція, яку висловив... Зараз, зараз, хвилинку, ну давайте... Була пропозиція пана Демчака. І тому цю пропозицію він сформулював, щоб ми... і я вважаю, першим пунктом ми маємо все-таки внести доопрацьований проект закону № 8331-д на повторне перше читання, бо нам його сюди відправили, ми маємо прийняти цей перший пункт.

Другий пункт: "Рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу та в цілому". Пропонував Демчак, і тому я тут ставлю на голосування.

Третє... тобто друге, підсилити до цього: доручити Демчаку спільно із секретаріатом комітету оце провести техніко-юридичне і редакційне узгодження тексту, щоб ми не мали там якихось... редакційне.

І доповідачем від комітету визначити заступника комітету пана Демчака. Прошу.

РІЗАНЕНКО П.О. Я, очевидно, висловився, але не сформулював пропозицію. У мене є, можна обговорити дві пропозиції: або просто перше читання, для того щоб до другого усунути неузгодженості з Законом "Про акціонерні товариства"; або, якщо ми можемо, проголосувати за основу в цілому з пропозиціями комітету і сформулювати пропозиції комітету для усунення неузгодженостей з Законом "Про акціонерні товариства".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що, можливо, це третій варіант, ваш, він буде найбільш компромісний, ідеальний, і ми тоді Нацбанк почуємо, почуємо комісію і тут.

Тому я пропоную з пропозицією... Давайте, я вас прошу тоді, Руслан Євгенійович, оскільки ми вам тут доручаємо, сформулювати, і нам тоді після цього роздасте, щоб ми мали до того, як буде в залі цей документ.

Тому ставлю на голосування пропозицію, яку сформулював пан Різаненко: за основу і в цілому з пропозицією комітету, яка буде у цих двох реченнях вами сформульована.

Хто - за, прошу голосувати.

Дякую. Опустити. Одноголосно. Спасибі, друзі, вам.

І останнє питання, в нас воно коротеньке. Це проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо державного регулювання ринків фінансових послуг (8415).

Я хочу сказати, що тут більша частина нашого комітету є співавторами, тому я не буду зупинятися на цьому. Тільки скажу, що – перше – Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради пропонує прийняти за основу; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг теж підтримує прийняття законопроекту за основу; Національна комісія з цінних паперів, фондового

ринку теж підтримує прийняття закону за основу; Національний банк вважає, що такий законопроект має прийматися після ухвалення в цілому законопроекту 2413а - це так званий "спліт", якщо ви пам'ятаєте.

Колеги, я хочу сказати, що, в принципі, цей законопроект, він не пересікається зі "сплітом", і я поясню чому. Тому що "спліт" – він дає відповідь, хто є регулятором відповідних небанківських фінансових послуг, хто є, чи об'єднана – те, що ми пропонуємо, - інституція. А цей законопроект, 8415а, він каже, яким чином буде здійснюватися оте, що ми кажемо "державне регулювання небанківських ринків", яким чином. Ми тут вносимо цілу низку змін, доповнень до різних, значить, документів. І тут сформульовані наші, значить, пропозиції щодо захисту прав споживачів фінансових послуг, які ми правки вносимо, щодо реорганізації, припинення небанківських фінансових установ є тут виписано досить чітко, щодо систематизації норм законодавства стосовно повноважень регулятора, щодо заходів державного нагляду і контролю, щодо ліцензування, що, на жаль, ще поки що немає його, потрібно, що це було; щодо коригувальних заходів, заходів впливу та штрафних санкцій, яких теж поки що немає. І от оці речі в цьому законі виписані.

Тому, колеги, я пропоную все-таки підтримати його за основу. І не заперечую, якщо доручите мені доповідати його.

_____. Дякую, Михайло Володимирович.